

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BIH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БИХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

www.revizija.gov.ba

IZVJEŠĆE O OBAVLJENOJ FINANCIJSKOJ REVIZIJI

INSTITUCIJE OMBUDSMANA ZA ZAŠTITU POTROŠAČA U BOSNI I HERCEGOVINI ZA 2024. GODINU

Kazalo

I. MIŠLJENJE NEOVISNOG REVIZORA.....	2
1. MIŠLJENJE O FINACIJSKIM IZVJEŠĆIMA	2
2. MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI.....	4
II. SAŽETAK PREPORUKA DANIH ZA 2024. GODINU	6
III. IZVJEŠĆE O OBAVLJENOJ REVIZIJI	6
1. PREDMET I CILJ REVIZIJE	6
2. KRITERIJI KORIŠTENI U REVIZIJI	6
3. METODE I POSTUPCI REVIZIJE	7
4. OCJENA REALIZACIJE PREPORUKA IZ PRETHODNIH IZVJEŠĆA	7
5. NADLEŽNOST, USTROJSTVO I RUKOVOĐENJE	8
6. SUSTAV UNUTARNJIH KONTROLA	9
7. FINACIJSKA IZVJEŠĆA.....	10
7.1. Pregled rashoda i izdataka iz proračuna	10
7.1.1. Bruto plaće.....	11
7.2. Bilanca stanja	11
8. UPOŠLJAVANJE I STATUS UPOSLENIH (ANGAŽIRANIH) OSOBA	12
8.1. Upošljavanje na određeno vrijeme.....	12
9. JAVNE NABAVE.....	12
10. KOMENTARI INSTITUCIJE OMBUDSMANA NA NACRT IZVJEŠĆA	13
PRIVICI.....	13

I. MIŠLJENJE NEOVISNOG REVIZORA

Mišljenje neovisnog revizora se daje na temelju obavljene financijske revizije koja obuhvaća reviziju financijskih izvješća i, u svezi s istom, reviziju usklađenosti aktivnosti, financijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

1. MIŠLJENJE O FINANCIJSKIM IZVJEŠĆIMA

Mišljenje

Obavili smo reviziju financijskih izvješća **Institucije ombudsmana za zaštitu potrošača** (u daljnjem tekstu: Institucija ombudsmana) koji obuhvaćaju: bilancu stanja na 31.12.2024. godine, pregled prihoda, primitaka i financiranja po ekonomskim kategorijama, pregled rashoda po ekonomskim kategorijama, posebne podatke o plaćama i broju uposlenih, pregled dinamike upošljavanja, pregled stalnih sredstava u obliku stvari i prava, pregled kapitalnih ulaganja po vrstama i projektima, pregled doznaka iz tekuće pričuve proračuna, te analizu izvršenja proračuna – tekstualni dio, za godinu koja završava na taj dan.

Prema našem mišljenju, financijska izvješća Institucije ombudsmana prikazuju istinito i fer, u svim značajnim aspektima, financijsko stanje imovine, obveza i izvora sredstava na 31.12.2024. godine, te prihode i izvršenje proračuna za godinu koja se završava na navedeni datum, u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvješćivanja.

Temelj za mišljenje

Reviziju smo obavili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija Bosne i Hercegovine¹ i Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI)². Naše odgovornosti prema ISSAI standardima su detaljnije opisane u odjeljku *Odgovornosti revizora za reviziju financijskih izvješća*.

Neovisni smo o Instituciji ombudsmana u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju prema ISSAI 130 – Etički kodeks i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo kako su revizijski dokazi koje smo pribavili dostatni i odgovarajući da osiguraju temelj za naše mišljenje.

Odgovornosti rukovodstva za financijska izvješća

Rukovodstvo Institucije ombudsmana je odgovorno za sastavljanje i fer prezentaciju financijskih izvješća u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvješćivanja na razini institucija Bosne i Hercegovine tj. Zakonom o financiranju institucija BiH, Pravilnikom o financijskom izvješćivanju institucija BiH i Pravilnikom o računovodstvu s računovodstvenim

¹ Službeni glasnik BiH, broj 12/06

² Međunarodni standardi vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) dio su Okvira profesionalnih objava Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija – IFPP okvira (INTOSAI Framework of Professional Pronouncements), koji čine tri razine objava: INTOSAI načela (INTOSAI-P), međunarodni standardi vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i INTOSAI smjernice (GUID).

politikama i procedurama za korisnike proračuna institucija BiH. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje unutarnjih kontrola koje su relevantne za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izvješća koja ne sadrže značajne pogrešne iskaze uslijed prijevare ili greške, odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u napomenama uz finansijska izvješća, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena, koje su razumne u danim okolnostima.

Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvješća

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li finansijska izvješća kao cjelina sačinjena bez značajnog pogrešnog prikazivanja uslijed prijevare ili greške i izdati izvješće neovisnog revizora koje uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prijevare ili greške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbrojno, utječu na ekonomske odluke korisnika donesene na temelju tih finansijskih izvješća.

Kao sastavni dio revizije, u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tijekom revizije. Mi također:

- Prepoznamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja finansijskih izvješća, zbog prijevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni da osiguraju temelj za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja nastalog uslijed prijevare je veći od rizika nastalog uslijed greške, jer prijevare može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaoblazanje unutarnjih kontrola.
- Stječemo razumijevanje unutarnjih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u danim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti unutarnjih kontrola.
- Ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorilo rukovodstvo.
- Ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvješća, uključujući i objave, kao i odražavaju li finansijska izvješća transakcije i događaje na kojima su temeljena na način kojim se postiže fer prezentacija.

S rukovodstvom komuniciramo u svezi s, između ostalih pitanja, planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim nalazima revizije, uključujući i one koji se odnose na značajne nedostatke u unutarnjim kontrolama koji su otkriveni tijekom naše revizije.

2. MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI

Mišljenje

U svezi s revizijom finansijskih izvješća Institucije ombudsmana za 2024. godinu, obavili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Prema našem mišljenju, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije Institucije ombudsmana za 2024. godinu u skladu su, u svim značajnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima koji su definirani kao kriteriji za danu reviziju.

Temelj za mišljenje

Reviziju usklađenosti smo obavili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija Bosne i Hercegovine i ISSAI 4000 – Standard za reviziju usklađenosti. Naše odgovornosti prema ovom standardu su detaljnije opisane u odjeljku *Odgovornosti revizora za reviziju usklađenosti*.

Neovisni smo o Instituciji ombudsmana u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju prema ISSAI 130 – Etički kodeks i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo kako su revizijski dokazi koje smo pribavili dostatni i odgovarajući da osiguraju temelj za naše mišljenje.

Odgovornosti rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za sastavljanje i fer prezentaciju finansijskih izvješća, rukovodstvo Institucije ombudsmana je također odgovorno osigurati da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije u skladu s propisima kojima su regulirane i potvrđuje kako je tijekom fiskalne godine osiguralo namjensko, svrhovito i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcioniranje sustava finansijskog upravljanja i kontrole.

Odgovornosti revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvješćima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome jesu li aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, u svim značajnim aspektima, u skladu sa zakonima i drugim propisima kojima su regulirane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura, kako bi pribavili revizijske dokaze o tome koriste li se sredstva za odgovarajuće namjene i je li poslovanje Institucije ombudsmana, prema definiranim kriterijima, usklađeno s relevantnim zakonima i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji reguliraju poslovanje subjekta revizije. Također, naša odgovornost

podrazumijeva i ocjenu finansijskog upravljanja, funkcije unutarnje revizije i sustava unutarnjih kontrola.

Sarajevo, 22.5.2025. godine

GLAVNI REVIZOR

Hrvoje Tvrtković, v. r.

**ZAMJENIK
GLAVNOG REVIZORA**

Nedžad Hajtić, v. r.

**ZAMJENICA
GLAVNOG REVIZORA**

Neda Močević, v. r.

II. SAŽETAK PREPORUKA DANIH ZA 2024. GODINU

U Izvješću o obavljenoj financijskoj reviziji za 2024. godinu dana je jedna nova preporuka i obrađene su dvije preporuke čija je realizacija, u 2024. godini, ocijenjena kao realizacija u tijeku, a koje će i dalje biti predmet praćenja³.

III. IZVJEŠĆE O OBAVLJENOJ REVIZIJI

Ured za reviziju institucija Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ured za reviziju) obavio je financijsku reviziju za 2024. godinu koja obuhvaća reviziju financijskih izvješća Institucije ombudsmana i, u svezi s istom, reviziju usklađenosti.

U Izvješću o obavljenoj financijskoj reviziji Institucije ombudsmana za 2024. godinu su, pored mišljenja neovisnog revizora i sažetka danih preporuka za 2024. godinu, prezentirani predmet i cilj revizije, korišteni kriteriji, kao i metode i postupci revizije. Također, ocijenjena je realizacija preporuka iz prethodnih izvješća i prezentirani su detaljni revizorski nalazi i dane preporuke.

1. PREDMET I CILJ REVIZIJE

Predmet revizije su financijska izvješća Institucije ombudsmana za 2024. godinu i usklađenost aktivnosti, financijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Cilj je da se izrazi mišljenje o tome jesu li financijska izvješća pouzdana i odražavaju li bilance u cijelosti rezultate poslovanja. Također, cilj revizije je procijeniti primjenjuje li rukovodstvo institucije zakone i propise, i koristi li sredstva za odgovarajuće namjene, te ocijeniti financijsko upravljanje, sustav unutarnjih kontrola i funkciju unutarnje revizije.

S obzirom na to da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sustavu i sustavu unutarnjih kontrola, pojedina značajna pogrešna prikazivanja mogu ostati neotkrivena.

2. KRITERIJI KORIŠTENI U REVIZIJI

Revizija financijskih izvješća i revizija usklađenosti podrazumijevaju proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza, kako bi se utvrdilo jesu li predmeti revizije, tj. financijska izvješća, kao i aktivnosti, financijske transakcije i informacije, usklađeni s odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju usporedne parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Naime, za obavljanje financijske revizije korišteni su sljedeći kriteriji:

³ Vidjeti tablicu broj 2. u točki 4. Izvješća

- Zakon o proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za 2024. godinu
- Zakon o financiranju institucija BiH
 - Pravilnik o računovodstvu s računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike proračuna institucija BiH
 - Pravilnik o financijskom izvješćivanju institucija BiH
 - Instrukcije o privremenom financiranju institucija BiH za razdoblje siječanj – ožujak, travanj – lipanj i srpanj – rujan 2024. godine
- Zakon o plaćama i naknadama u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o porezu na dohodak i Zakon o doprinosima (FBiH i RS)
- Zakon o javnim nabavama i podzakonski akti
- Zakon o državnoj službi u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o radu u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o upravi i podzakonski akti
- Zakon o reviziji institucija BiH
- Zakon o zaštiti potrošača u BiH.

3. METODE I POSTUPCI REVIZIJE

Financijska revizija je provedena u skladu s donesenim godišnjim planom u dvije faze, odnosno obavljanjem prethodne i završne revizije u razdoblju između listopada 2024. godine i svibnja 2025. godine. U skladu s predmetom financijske revizije i metodologijom rada Ureda za reviziju koja se bazira na Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI), sagledana je prezentirana dokumentacija i informacije o poslovanju Institucije ombudsmana, utvrđena su područja rizika i ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola po pojedinim procesima radi određivanja revizijskog pristupa. Na bazi uzorka je izvršen uvid u knjigovodstvenu dokumentaciju o nastalim poslovnim događajima evidentiranim u poslovnim knjigama Institucije ombudsmana. Ispitana je dosljednost primjene zakonskih propisa, te pravila, procedura i drugih internih akata koji su vezani za financijsko poslovanje Institucije ombudsmana. Obavljeni su razgovori s rukovodstvom Institucije ombudsmana i drugim uposlenicima u cilju pribavljanja obrazloženja odgovornih osoba u svezi s poslovnim događajima koji su bili predmetom revizije.

4. OCJENA REALIZACIJE PREPORUKA IZ PRETHODNIH IZVJEŠĆA

U prethodnim izvješćima o obavljenoj financijskoj reviziji Institucije ombudsmana Ured za reviziju je dao preporuke u cilju otklanjanja uočenih nepravilnosti, nedostataka i slabosti.

Tijekom obavljanja revizije u Instituciji ombudsmana za 2024. godinu ocijenili smo da je od ukupno tri dane preporuke realizacija za dvije preporuke u tijeku, dok za jednu preporuku nismo bili u mogućnosti ocijeniti realizaciju iste.

U narednoj tablici prikazan je pregled ocjene realizacije prethodno danih preporuka.

Tablica 2. Detaljan pregled ocjene realizacije prethodno danih preporuka

Broj prep.	Ocjena realizacije preporuke iz prethodnih izvješća	Status
2/2022	Ministarstvo financija i trezora BiH je obavijestilo Instituciju ombudsmana kako će razmotriti prijedlog da se platni razred i koeficijent za ombudsmana navede u Zakonu o plaćama i naknadama u institucijama BiH kao posebna kategorija te da će ista biti obuhvaćena prilikom prve izmjene ili dopune Zakona.	
3/2022	Institucija ombudsmana je od polovine prosinca 2024. godine obustavila praksu upošljavanja na određeno radno vrijeme bez provedbe natječajne procedure.	
4/2022	U 2024. godini Institucija ombudsmana nije vršila nabavu vozila te stoga nismo u mogućnosti ocijeniti realizaciju dane preporuke	

Status: preporuka čija je realizacija u tijeku⁴, preporuka koja nije mogla biti ocijenjena u revidiranom razdoblju ili nije relevantna za daljnje praćenje⁵.

5. NADLEŽNOST, USTROJSTVO I RUKOVOĐENJE

Institucija ombudsmana je utemeljena Zakonom o zaštiti potrošača u BiH⁶. Djeluje kao samostalno i neovisno tijelo i ima status pravne osobe sa sjedištem u Mostaru. Institucija ombudsmana je uspostavljena s ciljem promoviranja dobre i efikasne implementacije politike zaštite potrošača u Bosni i Hercegovini.

Zakonom definirane obveze ombudsmana za zaštitu potrošača su: pružanje informacija o pravima i obvezama potrošača kao i davanje podrške udruženjima potrošača u njihovim aktivnostima; istraživanje pojava na tržištu usmjerenih prema potrošaču; koordiniranje aktivnosti s entitetskim tržišnim inspekcijama; donošenje odluka i poduzimanje drugih mjera u slučajevima pritužbi potrošača; predlaganje unapređenja Zakona o zaštiti potrošača i davanje doprinosa u usmjeravanju i efikasnosti politike u području zaštite potrošača.

Ombudsmana za zaštitu potrošača u BiH imenuje Vijeće ministara BiH na prijedlog Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH. Ombudsmanu je istekao mandat u kolovozu 2024. godine⁷. Institucija ombudsmana je pravodobno obavijestila Vijeće ministara BiH o isteku mandata. Dostavljenu informaciju Vijeće ministara BiH je 8.7.2024. godine razmotrilo i zadužilo Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH da pokrene i provede natječajnu proceduru za izbor i imenovanje ombudsmana u skladu sa Zakonom o ministarskim imenovanjima i drugim imenovanjima⁸.

Vijeće ministara BiH je na sjednici održanoj 17.12.2024. godine, a na prijedlog Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa, donijelo Odluku o kriterijima za odabir i imenovanje ombudsmana za zaštitu potrošača u BiH⁹ kao i imenovalo povjerenstvo za provedbu natječajnog postupka za odabir i imenovanje ombudsmana za zaštitu potrošača u BiH. Natječajna procedura za odabir i imenovanje ombudsmana je u tijeku.

⁴ U tijeku je realizacija aktivnosti te stoga u ovom Izvješću nije dana nova preporuka, ali je dan opis stanja i provedenih aktivnosti.

⁵ Preporuka nije mogla biti ocijenjena u ovom ciklusu revizije, ali će biti ocijenjena kad se za to steknu uvjeti ili nije relevantna za daljnje praćenje jer realizacija ne ovisi o instituciji.

⁶ Službeni glasnik BiH, broj 25/06

⁷ Ombudsman je imenovan u kolovozu 2019. godine na razdoblje od pet godina.

⁸ Službeni glasnik BiH, broj 37/03

⁹ Službeni glasnik BiH, broj 7/25

Pravilnikom o unutarnjem ustroju i sistematizaciji, na koji je Vijeće ministara BiH dalo suglasnost 2018. godine¹⁰, definiran je unutarnji ustroj i način rada Institucije ombudsmana. Novim Prijedlogom pravilnika Institucija ombudsmana je definirala obvezu rukovoditelja na svim razinama za uspostavu, razvoj i provedbu sustava financijskog upravljanja i kontrole¹¹ i u Prijedlog pravilnika uvrstila dva nova radna mjesta državnih službenika. Institucija ombudsmana je u 2023. godini uputila Prijedlog pravilnika u proceduru pribavljanja potrebnih mišljenja koja su zaprimljena nakon nekoliko mjeseci, izuzev mišljenja Ministarstva financija i trezora BiH od 27.10.2023. godine, a koje je zaprimljeno u Instituciju ombudsmana 8.7.2024. godine. Institucija ombudsmana je 10.7.2024. godine sa svim potrebnim mišljenjima Prijedlog pravilnika uputila Generalnom tajništvu Vijeća ministara BiH radi davanja suglasnosti na isti. Generalno tajništvo je aktom od 16.7.2024. godine tražilo dopunu materijala mišljenjem Povjerenstva za analizu radnih mjesta Ministarstva pravde BiH. Institucija ombudsmana je koncem srpnja 2024. godine dostavila Prijedlog pravilnika s traženom dopunom materijala Generalnom tajništvu Vijeća ministara BiH na usvajanje. Do okončanja završne revizije (ožujak 2025. godine) Pravilnik o unutarnjem ustrojstvu nije usvojen.

Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji uređen je način rada i rukovođenja te opis radnih mjesta državnih službenika i uposlenika. Pravilnikom su sistematizirana radna mjesta za 15 izvršitelja. Na 31.12.2024. godine popunjeno je devet radnih mjesta.

Rukovodstvo Institucije ombudsmana nije postupilo u skladu s člankom 16. točka 3. Zakona o reviziji institucija BiH jer nas nije obavijestilo o poduzetim aktivnostima na realizaciji danih preporuka u Izvješću o obavljenoj financijskoj reviziji za 2023. godinu.

PREPORUKA 1

Institucija ombudsmana je dužna dostaviti odgovor Uredu za reviziju o poduzetim aktivnostima na realizaciji danih preporuka u skladu s člankom 16. točka 3. Zakona o reviziji institucija BiH.

6. SUSTAV UNUTARNJIH KONTROLA

Institucija ombudsmana je odgovorna za kreiranje, primjenu i održavanje unutarnjih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju financijskih izvješća i usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima.

Financijsko upravljanje i kontrola:

Institucija ombudsmana je donijela temeljne dokumente za uspostavljanje sustava financijskog upravljanja i kontrole u skladu sa Zakonom o financiranju institucija BiH, Priručnikom za financijsko upravljanje i kontrolu i Smjernicama za provedbu procesa upravljanja rizicima u institucijama BiH. Institucija ombudsmana je Središnjoj harmonizacijskoj jedinici Ministarstva financija i trezora BiH¹² dostavila Godišnje izvješće o sustavu financijskog upravljanja i kontrole za 2024. godinu.

¹⁰ Pravilnik o unutarnjem ustroju (broj 01-02-3-822-3/18 od 9.11.2018. g. i broj 05-02-3-672-21/19 od 16.6.2020. g.)

¹¹ U skladu s Odlukom o izmjeni i dopunama odluke o razvrstavanju radnih mjesta i kriterija za opis poslova i radnih mjesta u institucijama BiH (Službeni glasnik BiH 51/18)

¹² Navedena Jedinica ima obvezu sačinjavati i Vijeću ministara BiH dostavljati konsolidirano godišnje izvješće o sustavu financijskog upravljanja i kontrole u institucijama BiH koje sadrži informacije o stupnju uspostavljanja, napretku, stanju i aktivnostima koje su u

Funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola:

Na temelju provedene revizije utvrdili smo kako je sustav unutarnjih kontrola u Instituciji ombudsmana, generalno gledano, na zadovoljavajućoj razini. Međutim, konstatirani su nedostaci i slabosti u određenim segmentima poslovanja koji su bili predmet revizije (bruto plaće i upošljavanje na određeno vrijeme), što je detaljno opisano u narednim točkama Izvješća.

7. FINACIJSKA IZVJEŠĆA

Institucija ombudsmana je sačinila Godišnje financijsko izvješće za 2024. godinu i dostavila ga nadležnim tijelima i institucijama u skladu s važećim propisima i u utvrđenom roku.

Analizom bilješki uz financijska izvješća konstatirano je kako su sačinjeni prema Pravilniku o financijskom izvješćivanju institucija BiH¹³. Institucija ombudsmana je u zabilješkama uz financijska izvješća obrazložila bilančne pozicije i izvršenje proračuna po svim pozicijama.

7.1. Pregled rashoda i izdataka iz proračuna

Zakonom o proračunu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine za 2024. godinu¹⁴, Instituciji ombudsmana su odobrena sredstva i na raspolaganje stavljena sredstva u ukupnom iznosu od 532.000 KM (tekući izdaci 528.000 KM i kapitalni izdaci 4.000 KM)¹⁵. Također, spomenutim Zakonom je u Instituciji ombudsmana odobreno 10 uposlenih.

Institucija ombudsmana je izvršila prestrukturiranje rashoda proračuna koje je odobrilo Ministarstvo financija i trezora BiH. Prestrukturiranje rashoda je izvršeno u ukupnom iznosu od 13.000 KM.

U pregledu rashoda i izdataka po ekonomskim kategorijama – zbrojno, u razdoblju od 1.1. do 31.12.2024. godine, ukupno ostvareni rashodi iskazani su u iznosu od 473.312 KM, što je za 58.688 KM manje u odnosu na raspoloživi (korigirani) proračun za 2024. godinu.

Vrijednosno značajni rashodi odnose se na: bruto plaće (406.579 KM)¹⁶ i naknade troškova uposlenih (28.840 KM).

Pregled rashoda i izdataka iz proračuna prikazan je u Prilogu I. Izvješća.

izvještajnom razdoblju realizirane u području razvoja sustava unutarnjih financijskih kontrola, kao i o planovima za budući razvoj sustava unutarnjih financijskih kontrola u institucijama BiH.

¹³ Službeni glasnik BiH, broj 25/15, 91/17 i 2/24

¹⁴ Službeni glasnik BiH, broj 50/24

¹⁵ Do usvajanja proračuna za 2024. godinu, Institucija ombudsmana je raspolagala sredstvima odobrenim prema pojedinačnim instrukcijama o privremenom financiranju institucija BiH za razdoblje siječanj – ožujak 2024. godine, broj: 05-16-2-9002-1/23 od 28.12.2023. godine, za razdoblje travanj – lipanj 2024. godine, broj: 05-02-2-2499-1/24 od 26.3.2024. godine i razdoblje srpanj – rujanj 2024. godine, broj: 05-02-2-4285-1/24 od 25.6.2024. godine koje je donio ministar financija i trezora Bosne i Hercegovine.

¹⁶ Prosječan broj uposlenih u 2024. godini za koje su isplaćene bruto plaće bio je 10.

U daljnjem tekstu navodimo nalaze revizije, stanje po procesima za koje su dane preporuke u ranijem razdoblju čija realizacija je u tijeku.

7.1.1. Bruto plaće

Revizijom izdataka u okviru pozicije bruto plaća utvrđene su sljedeće nepravilnosti i nedostaci:

Zakonom o plaćama i naknadama u institucijama BiH¹⁷ nije definirano koji koeficijent se primjenjuje za obračun plaće ombudsmana za zaštitu potrošača u BiH. Vijeće ministara BiH prilikom imenovanja aktualnog rukovoditelja Institucije ombudsmana nije definiralo koeficijent na temelju kojeg se obračunava plaća imenovane osobe, ni Odlukom o imenovanju niti drugim posebnim rješenjem.

U skladu s navedenim, iako nije definiran koeficijent, Institucija ombudsmana je nastavila obračunavati plaću imenovanog ombudsmana prema rješenju o visini plaće donesenom za njegovog prethodnika. Naime, predsjedatelj Vijeća ministara BiH je, pozivajući se na Mišljenje Ministarstva financija i trezora BiH¹⁸, početkom 2009. godine, donio Rješenje o pripadajućem koeficijentu prethodno imenovanom ombudsmanu¹⁹ kojim je utvrđena visina njegove osnovne plaće, analogno osnovnoj plaći člana Konkurencijskog vijeća Bosne i Hercegovine (platni razred A4, koeficijent 7,00).

Institucija ombudsmana se u studenom 2023. godine obratila Ministarstvu financija i trezora BiH s prijedlogom da se platni razred i koeficijent za ombudsmana za zaštitu potrošača u BiH uvede kao posebna kategorija u Zakon o plaćama i naknadama u institucijama BiH, te u cilju sveobuhvatnog i sustavnog rješavanja isto predložila i za pomoćnika ombudsmana za zaštitu potrošača u BiH. Ministarstvo financija i trezora BiH je obavijestilo Instituciju ombudsmana da će preporuka Ureda za reviziju institucija BiH biti razmotrena, te ukoliko se ista pokaže opravdanom biti realizirana prilikom prve izmjene ili dopune Zakona.

Po pitanju koeficijenta koji se primjenjuje za obračun plaće ombudsmana za zaštitu potrošača u BiH u prethodnom razdoblju dali smo preporuku te smo prethodne godine ocijenili kako je realizacija iste u tijeku (red. br. 2/2022 u Tablici 2), a što će biti predmetom daljnjeg praćenja do okončanja implementacije.

7.2. Bilanca stanja

U bilanci stanja na 31.12.2024. godine iskazana su ukupna sredstva u iznosu od 52.136 KM. Ukupne obveze s izvorima sredstava iskazane su u iznosu od 104.620 KM.

Značajne stavke bilance stanja odnose se na neotpisanu vrijednost stalnih sredstava (52.136 KM), kratkoročne obveze (13.234 KM) i obveze prema uposlenima (39.249 KM).

Bilanca stanja prikazana je u Prilogu II. Izvješća.

¹⁷ Službeni glasnik BiH, broj: 50/08, 35/09, 75/09, 32/12, 42/12, 50/12, 32/13, 87/13, 75/15, 88/15, 16/16, 94/16, 72/17, 25/18, 32/20, 65/20, 59/22

¹⁸ Mišljenje Ministarstva financija i trezora BiH, broj 01-08-16-5789-1/08 od 12.12.2008. godine

¹⁹ Rješenje Vijeća ministara BiH, broj 01-34-244/2009 od 28.1.2009. godine

8. UPOŠLJAVANJE I STATUS UPOSLENIH (ANGAŽIRANIH) OSOBA

8.1. Upošljavanje na određeno vrijeme

Institucija ombudsmana je i ove, kao i prethodne, godine zbog bolovanja uposlenika na radnom mjestu referenta za administrativno-tehničke poslove vršila upošljavanje na određeno radno vrijeme bez provedbe natječajne procedure. U 2024. godini je uposlena jedna osoba tijekom 10 mjeseci u kontinuitetu temeljem zaključenih ugovora o radu na određeno vrijeme²⁰. Institucija ombudsmana je po danoj preporuci Ureda za reviziju prekinula navedeni radni odnos 12.12.2024. godine te u razdoblju do okončanja završne revizije (ožujak 2025. godine) nisu konstatirani slučajevi upošljavanja na određeno vrijeme.

Zakonom o radu u institucijama BiH, člankom 9. stavak (1) točka c), propisano je da poslodavac može bez provedbe natječajne procedure izvršiti prijem u radni odnos uposlenika na određeno vrijeme do tri mjeseca, kada zbog hitnosti obavljanja posla, iznenadnog povećanja opsega posla i iznenadnog odsustva uposlenika nije moguće pravodobno provesti javni oglas.

Po pitanju utvrđivanja upošljavanja na određeno vrijeme dali smo preporuku u prethodnom razdoblju te smo na temelju prethodno prezentiranog ocijenili kako je realizacija iste u tijeku (red. br. 3/2022 u Tablici 2), a što će biti predmetom daljnjeg praćenja do okončanja implementacije.

9. JAVNE NABAVE

Institucija ombudsmana je donijela i objavila Plan javnih nabava za 2024. godinu, kako je propisano Zakonom o javnim nabavama Bosne i Hercegovine²¹.

Prema prezentiranim podacima²², Institucija ombudsmana je u 2024. godini putem izravnog sporazuma izvršila nabave u ukupnoj vrijednosti od 20.076 KM iz tekućih izdataka i 2.613 KM iz kapitalnih izdataka. Putem Aneksa II. dio B izvršene su nabave u vrijednosti od 1.457 KM. U revidiranim procedurama javnih nabava nisu uočeni značajni nedostaci.

²⁰ Zaključena su tri ugovora o radu na određeno vrijeme u trajanju od po tri mjeseca (u razdoblju od 12.2. do 12.11.2024. godine) bez prekida između ugovora i jedan ugovor na mjesec dana počev od 12.11.2024. godine ili do povratka uposlenice s bolovanja.

²¹ Službeni glasnik BiH, broj 39/14, 59/22 i 50/24

²² Podaci iz tabličnih pregleda sačinjenih za potrebe revizije (iznosi bez PDV-a)

10. KOMENTARI INSTITUCIJE OMBUDSMANA NA NACRT IZVJEŠĆA

Institucija ombudsmana je u ostavljenom roku dostavila komentare na Nacrt izvješća o obavljenoj financijskoj reviziji za 2024. godinu. Dani komentari su se odnosili na tehničku korekciju broja uposlenih na 31.12.2023. godine (točka 5. Izvješća – Nadležnost, ustrojstvo i rukovođenje) te smo u tom dijelu korigirali Nacrt izvješća o obavljenoj financijskoj reviziji za 2024. godinu. Preostali tekst konačnog izvješća za 2024. godinu je neizmijenjen u odnosu na Nacrt izvješća.

Reviziju u Instituciji ombudsmana za 2024. godinu obavili su: Ivana Jurčević – voditelj tima i Aida Selimović – član tima.

Nacrt izvješća potpisala je Snježana Baštinac, rukovoditelj Odjela za financijsku reviziju, koja je u međuvremenu umirovljena.

**Voditelj tima za
financijsku reviziju**

Ivana Jurčević, v. r.

**Rukovoditelj Odjela za
financijsku reviziju**

Nataša Avdalović, v. r.

Broj: 04-16-1-620/25

Privici

Privitak I. – Pregled rashoda proračuna za 2024. godinu
Privitak II. – Bilanca stanja na 31.12.2024. godine

Pregled rashoda proračuna za 2024. godinu

Institucija ombudsmana za zaštitu potrošača u Bosi i Hercegovini

Opis	Odobreni proračun	Usklađivanja proračuna	Ukupni proračun	Izvršenje proračuna	Postotak (5/4*100)
1	2	3	4 (2+3)	5	6
1. Tekući izdaci	528,000	-8,000	520,000	470,254	90
Bruto plaće i naknade	440,000	-9,500	430,500	406,579	94
Naknade troškova uposlenih	45,000	0	45,000	28,840	64
Putni troškovi	6,000	1,000	7,000	4,740	68
Izdaci telefonskih i poštanskih usluga	10,000	-2,000	8,000	6,654	83
Izdaci za energiju i komunalne usluge	0	0	0		
Nabava materijala	4,000	-500	3,500	3,099	89
Izdaci za usl. prijevoza i goriva	8,000	-1,000	7,000	4,948	71
Unajmljivanje imovine i opreme	0	0	0		
Izdaci za tekuće održavanje	5,000	4,000	9,000	8,067	90
Izdaci za osiguranje	2,000	0	2,000	1,174	59
Ugovorene i druge posebne usluge	8,000	0	8,000	6,153	77

2. Kapitalni izdaci	4,000	8,000	12,000	3,057	25
Nabava zemljišta	0	0	0	0	
Nabava građevina	0	0	0	0	
Nabava opreme	4,000	8,000	12,000	3,057	25
Nabava ostalih stalnih sredstava	0	0	0	0	
Rekonstrukcija i investicijsko održavanje	0	0	0	0	

3. Tekući grantovi	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
4. Proračun-neposredna potrošnja(1+2+3)	532,000	0	532,000	473,312	89

5. Višegodišnja kapitalna ulaganja	0	0	0	0	
	0	0	0	0	

6. Novčane donacije	0	0	0	0	
	0	0	0	0	

7. Programi posebne namjene	0	0	0	0	
	0	0	0	0	

8. Ukupno (4+5+6+7)	532,000	0	532,000	473,312	89
----------------------------	----------------	----------	----------------	----------------	-----------

Bilanca stanja na 31.12.2024. godine

Institucija ombudsmana za zaštitu potrošača u Bosi i Hercegovini

Opis	31.12.2024.	31.12.2023.	Postotak (2/3*100)
1	2	3	4
1. Gotovina, krat. potraživanja, razgraničenja i zalihe	0	0	
Novčana sredstva	0	0	
Kratkoročna potraživanja	0	0	
Kratkoročni plasmani	0	0	
Interni finansijski odnosi	0	0	
Zalihe	0	0	
Kratkoročna razgraničenja	0	0	
2. Stalna sredstva	52,136	64,126	81
Stalna sredstva	143,811	140,754	102
Ispravka vrijednosti	91,675	76,628	120
Neotpisana vrijednost stalnih sredstava	52,136	64,126	81
Dugoročni plasmani	0	0	
Dugoročna razgraničenja	0	0	
UKUPNO AKTIVA (1+2)	52,136	64,126	81
3. Kratkoročne obveze i razgraničenja	52,484	60,502	87
Kratkoročne tekuće obveze	13,234	17,419	76
Kratkoročni krediti i zajmovi	0	0	
Obveze prema uposlenima	39,249	43,082	91
Interni finansijski odnosi	0	0	
Kratkoročna razgraničenja	0	0	
4. Dugoročne obveze i razgraničenja	0	0	
Dugoročni krediti i zajmovi	0	0	
Ostale dugoročne obveze	0	0	
Dugoročna razgraničenja	0	0	
5. Izvori sredstava	52,136	64,126	81
Izvori sredstava	52,136	64,126	81
Ostali izvori sredstava	0	0	
Neraspoređeni višak prihoda/rashoda	0	0	
UKUPNO PASIVA (3+4+5)	104,620	124,627	84

Napomena: Pravilnikom o finansijskom izvješćivanju institucija Bosne i Hercegovine, čl.10. stavak 4., napomenuto je da bilanca stanja proračunskih korisnika **neće biti uravnotežena** (aktiva jednaka pasivi) zbog programski uspostavljenog sustava Glavne knjige, dok će bilanca stanja koju radi Ministarstvo financija i trezora na razini Proračuna institucija Bosne i Hercegovine za tekuću godinu biti uravnotežena.